

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**AUDITO ATASKAITA
DĖL MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJOJE BIBLIOTEKOJE
ATLIKTO FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO REZULTATŲ**

2019 m. birželio 18 d. Nr. KT9-14
Mažeikiai

Auditas atliktas, vykdant 2018-10-15 pavedimą Nr. KT11-3

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Alma Karvelienė (grupės vadovė)
Vyriausioji specialistė Dalia Pūnienė

Auditas pradėtas 2018-10-16
Auditas baigtas 2019-06-18

Su audito ataskaita galima susipažinti
Mažeikių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.mazeikiai.lt

TURINYS

Ižanga.....	3
Audito apimtis ir metodai	3
Audito pastebėjimai, išvados ir rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio	5
2. Pastebėjimai dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	5
3. Pastebėjimai dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo	5
3.1. Veiklos valdymo gerinimas.....	5
3.2. Savivaldybės biudžeto asignavimų naudojimas	6
3.3. Turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo.....	7
4. Rekomendacijos	9
Priedai	10

IŽANGA

Finansinis ir teisėtumo auditas atliktas vadovaujantis Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018 ir 2019 metų veiklos planais¹. Ši ataskaita yra Mažeikių rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito ataskaitos sudėtinė dalis.

Audituojamas subjektas – Mažeikių rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka), adresas: Laisvės g. 31, LT-89225 Mažeikiai. Juridinio asmens kodas 190196674. Įstaiga yra viešasis juridinis asmuo, kurio savininkas – Mažeikių rajono savivaldybė, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Mažeikių rajono savivaldybės taryba.

Pagrindiniai Bibliotekos tikslai – kaupti, tvarkyti, saugoti ir skleisti dokumentuose užfiksuotas žinias, idėjas ir informaciją, tokiu būdu prisidėti prie informacinės visuomenės ugdymo, kaupti ir saugoti Mažeikių rajono savivaldybės gyventojų poreikius tenkinantį universalų dokumentų fondą, atsižvelgiant į Mažeikių rajono istorines tradicijas, demografinę situaciją, ekonominę ir kultūrinę plėtrą, vykdyti kraštotyros, sociokultūrinės edukacijos, skaitymo skatinimo, informacinio raštingumo ir kitas su bibliotekų veikla susijusias neformaliojo švietimo programas ir projektus, dalyvauti formuojant Lietuvos bibliotekų fondą ir kuriant bibliotekų informacijos sistemą, atlikti Bibliotekos veiklos analizę ir gyventojų poreikių tyrimus.

Audituojamas laikotarpis – 2018 metai.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkiniuose pateiktų duomenų teisingumo bei dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo.

Audituojamu laikotarpiu Bibliotekai vadovavo direktorė Alina Bernotienė, buhalterinę apskaitą tvarkė vyriausioji buhalterė Ona Guzulaitienė.

Įstaigos vadovybė atsakinga už biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir teisingą pateikimą, patikėjimo teise valdomo turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkiniuose pateiktų duomenų teisingumo bei dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis ir teisėtumo auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus² ir Tarptautinius audito standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

¹2018 m. veiklos planas patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2017-11-10 įsakymu Nr. KT1-9; 2019 m. veiklos planas patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2018-11-28 įsakymu Nr. KT1-7

²Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais)

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo susipažinta su įstaigos organizacine struktūra ir veikla, ištirta įstaigos apskaitos sistema, susipažinta su finansų kontrolės aplinka, turto naudojimu ir apsauga. Audito metu mes nevertinome vidaus kontrolės pasitikėjimo lygio, nes dėl mažo apskaitos darbuotojų skaičiaus tinkamas pareigų atskyrimas yra neįmanomas (ribotas). Audito įrodymai gauti atlikus pagrindines audito procedūras.

Audito metu vertinome Bibliotekos 2018 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis.

Vertinamą žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Grynojo turto pokyčio ataskaita, Pinigų srautų ataskaita ir finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas. Finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta Finansinės būklės ataskaitoje, 2018 m. pradžioje buvo iš viso – 754,5 tūkst. eurų, pabaigoje – 1 399,6 tūkst. eurų.

2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti ataskaita (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2), Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4) ir Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Biblioteka vykdė Kultūros veiklos ir sporto plėtros (Nr. 04) programą. Šiai programai įgyvendinti panaudota 558,9 tūkst. eurų biudžeto asignavimų, iš jų: darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms – 481,3 tūkst. eurų (86,1 %), prekių ir paslaugų naudojimui – 77,1 tūkst. eurų (13,8 %), darbdavių socialinei paramai – 0,5 tūkst. eurų (0,1%).

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audito metu vertinome, ar savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai:

- ar laikomasi darbo užmokesčio ir kitų išmokų mokėjimą reglamentuojančių teisės aktų;
- kaip laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų, ar perkant prekes, paslaugas ir darbus racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai;
- ar teisėtai turtu naudojama, nuomojama ir disponuojama, kaip turtas apskaitomas ir inventorizuojamas.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti ataskaitos 1 priede.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinio tikslumo patikrinimas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašų, dokumentų, materialaus turto tikrinimas), analitinės (tam tikrų duomenų analizė) ir kitos procedūros.

AUDITO PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo³ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys turi būti sudaromas taip, kad tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus turta, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turta, pinigų srautus. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio duomenų nenustatėme. Bibliotekos 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

2. Pastebėjimai dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Audito metu reikšmingų pastebėjimų dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų nenustatėme. Bibliotekos 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

3. Pastebėjimai dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

3.1. Veiklos valdymo gerinimas

Savivaldybės administracijos direktorius 2013 m. pradžioje įsakymu⁴ pavedė Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms nuo 2013 m. vasario 25 d. veikloje naudoti UAB „Labbis“ diegiamą Finansų valdymo, apskaitos ir strateginio planavimo bei veiklos valdymo sistemą (toliau LABBIS).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Bibliotekoje iki šiol galutinai neįsisavinta buhalterinės apskaitos informacinė sistema LABBIS, nes šioje programoje nedirbama su trumpalaikio turto ir atsargų, pajamų, gautų už suteiktas paslaugas bei finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo moduliais. Pagrindinis apskaitos registras Didžioji knyga taip pat tvarkoma rankiniu būdu.

Vadovaujantis mūsų pateiktomis rekomendacijomis, Bibliotekos direktorius įsakymu⁵ buvo įpareigojęs vyr. buhalterę ir buhalterę-apskaitininkę iki 2019 m. birželio 1 d. galutinai įsisavinti buhalterinės apskaitos informacinę sistemą Labbis, tačiau dėl ilgalaikės vyr. buhalterės ligos (nuo

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais)

⁴ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-02-06 įsakymas Nr. A1-264 „Dėl darbo su Finansų valdymo, apskaitos ir strateginio planavimo bei veiklos valdymo sistema, įgyvendinant projektą „Mažeikių rajono savivaldybės veiklos valdymo gerinimas““

⁵ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2019-02-01 įsakymas Nr. T1-16 „Dėl darbo buhalterinės apskaitos informacinėje sistemoje Labbis“

2019-02-27 iki šiol), šį terminą pratęsė⁶ iki 2019 m. gruodžio 31 d. Pažymėtina, kad darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų apskaita jau vykdoma buhalterinės apskaitos informacinėje sistemoje Labbis⁷.

3.2. Savivaldybės biudžeto asignavimų naudojimas

Atliekant audito procedūras prekių ir paslaugų pirkimo srityje, nustatyta, kad, pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymo⁸, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo⁹ bei Bibliotekos Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo¹⁰ nuostatas, neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų, sudarė šias sutartis:

✓ 2016-11-17 sutartį Nr. 126 su Rasos Jokūbienės individualia įmone (nuo 2016-12-01 UAB „Greneira“) dėl prekių pirkimo. Be to, pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymo 18 str. 6 d. 2 ir 3 p., šioje sutartyje nenurodyti perkamų prekių pavadinimai, jų kiekiai bei kainodaros taisyklės;

✓ 2017-05-31 sutartį Nr. TS 19846 su UAB „G4S Lietuva“ dėl Viešosios bibliotekos garažo, esančio adresu: Vasario 16-osios g. 7A, Mažeikiai, patalpų elektroninės apsaugos;

✓ 2017-02-01 stebėjimo ir reagavimo paslaugų teikimo sutartį Nr. TAJ-17-108 bei techninio aptarnavimo sutartį Nr. TAA-17-007 su UAB „GRIFS AG“ dėl Viešosios bibliotekos Bugenių, Užlieknės, Urvikių ir Sedos filialų patalpų apsaugos bei teikti patalpoms silpnų srovių sistemų aptarnavimo ir priežiūros paslaugas;

✓ 2016-11-23 judriojo ryšio paslaugų teikimo sutartis Nr. 25589 ir Nr. 25590 su UAB „Tele 2“;

✓ 2013-03-01 sutartį Nr. 20-2013 su UAB „Satirus“ dėl elektros energijos tiekimo ir vartojimo;

✓ 2016-05-31 sutartį Nr. 1096-2016 su UAB „Energijos tiekimas“ dėl elektros energijos pirkimo-pardavimo Viešosios bibliotekos Plinkšių, Tirkšlių, Buknaičių, Sedos ir Bugenių filialuose.

Kadangi viešieji pirkimai atlikti, nesivadovaujant teisės aktų reikalavimais, todėl negalima patvirtinti ar perkančioji organizacija 2018 metais prekes ir paslaugas įsigijo racionaliai naudodama tam skirtas lėšas.

Vadovaujantis audito metu pateiktomis rekomendacijomis, nutrauktos sutartys ir atliktos naujos viešųjų pirkimų procedūros, darbuotojai, vykdančys viešuosius pirkimus, jau dalyvavo praktiniuose mokymuose „Mažos vertės viešųjų pirkimų vykdymo ypatumai 2019 m.“. Darbuotojams ir ateityje bus suteikiamos galimybės kelti kvalifikaciją¹¹.

⁶ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2019-06-03 įsakymas Nr. T1-62 „Dėl darbo buhalterinės apskaitos informacinėje sistemoje Labbis“

⁷ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2019-06-04 raštas Nr. R2-92 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“

⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas 1996-08-13 Nr. I-1491 (galiojanti redakcija iki 2017-06-30), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymas 2017-05-02 Nr. XIII-327 (galiojanti redakcija nuo 2017-07-01 su vėlesniais pakeitimais)

⁹ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹⁰ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2017-07-10 įsakymas Nr. T1-146 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹¹ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2019-06-04 raštas Nr. R2-93 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“

3.3. Turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo

1. Nurašant ilgalaikį materialųjį turtą ir bibliotekos fondą, nesivadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹² (toliau – LRV) ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹³ (toliau – ST) patvirtintų Turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašų reikalavimais:

✓ Bibliotekos direktoriaus įsakymu¹⁴ sudaryta komisija nevykdė aukščiau minėto Savivaldybės tarybos sprendimo 5 punkto reikalavimo, t. y. nesudarė ir nepateikė Bibliotekos direktoriui turto apžiūros pažymų, kuriose turi būti nurodytos priežastys, dėl kurių šis turtas tapo nereikalingas arba netinkamas (negalimas) naudoti, neįvertino turto būklės ir tolesnio panaudojimo galimybių;

✓ komisija, be Bibliotekos direktoriaus sprendimo dėl ilgalaikio materialiojo turto nurašymo (LRV - 13 p., bei ST - 6 p.), 2018 m. spalio 11 d. pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo aktais Nr. 1 iki Nr. 12 nurašė 12 vnt. VIPT įrangos komplektų už 62 192,43 Eur (inv. Nr. 11400008873-11400008884) bei turto nurašymo aktais Nr.1, Nr. 3 iki Nr. 40 nurašė bibliotekos fondo už 7 054,80 Eur;

2. Visam ilgalaikiam turtui nenustatyta likvidacinė vertė, kurią vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“¹⁵ 54 punktu turi nustatyti viešojo sektoriaus subjektas, atsižvelgdamas į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.

3. Visose turto apskaitos kortelėse nenurodyta turto grupė, nuosavybė, įsigijimo būdas, perdavimo naudoti veikloje akto numeris, eksploataavimo vieta, nurašyto turto pagrindas, data ir priežastis, nors visa tai yra numatyta Bibliotekos direktoriaus įsakymu¹⁶ patvirtinto Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo 7 punkte. Ne visose ilgalaikio turto apskaitos kortelėse nurodomi duomenys apie apskaičiuotas nusidėvėjimo sąnaudas (pvz. kortelėje Nr.64-68 įrašyti iki 2018 m. rugpjūčio mėn., Nr. 67-69, 150-155, 172-187 iki 2018 m. rugsėjo mėn., Nr. 149, 156 iki 2018 m. spalio mėn. ir kt.).

4. Patikrinus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraščius, ilgalaikio turto apyvartos suvestinį žiniaraštį ir apskaitos registrus Nr.16, pagal kuriuos apskaičiuotos nusidėvėjimo sąnaudos perkeliamos į suvestinį apskaitos registrą Didžiąją knygą bei Finansines ataskaitas, nustatyta, kad turto vieno mėnesio nudėvima suma skaičiuojama ne tokia, kokia yra nurodyta turto apskaitos kortelėje arba neteisingai taikytas naudingo tarnavimo laiko normatyvas (pvz. negyvenamos patalpos: Bugenių k.; Konstantino Pliaterio g. 26, Plinkšių k.; Vytauto g. 14-1, Sedos m.; administracinis pastatas Laisvės g. 31; 6 daugiafunkciniai įrenginiai „Kyocera FS-1028“; 2 projektoriai „Beng“; 6 stacionarūs kompiuteriai „Lenovo Think Centre“; 8 stacionarūs kompiuteriai (SK) Lenovo Think

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 “Dėl pripažinti nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

¹³ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2016-12-23 sprendimas Nr. T1-329 „Dėl turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹⁴ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2017-06-30 įsakymas Nr. T1-137 „Dėl komisijos Viešosios bibliotekos pripažinto turto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo, išardymo ir likvidavimo sudarymo“,

¹⁵ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

¹⁶ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2016-12-30 įsakymas Nr. T1-130 “Dėl Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos buhalterinės apskaitos politikos patvirtinimo”

Centre M73 z All-In-One; 10 nešiojamųjų kompiuterių „Hewlett Packard Probook“; interaktyvus ekranas „Smart Board“; elektrinis ekranas „Adeo elegance 300“; projektorius „Optima“; televizorius „Samsung“; žaidimų konsolės Xbox One + Kinect; stovas „Smart TV B-tech“; garso sistemos (kolonėlės); skulptūra „Laisvam žodžiui“).

Imant atskirai nusidėvėjimo sumų neatitikimai nėra reikšmingi, tačiau parodo, kad įstaigoje skiriamas nepakankamas dėmesys duomenų, pateikiamų finansinėse ataskaitose, kontrolei ir teisingumui.

5. Vadovaudamasi Mažeikių rajono valdybos sprendimu¹⁷, Viešoji biblioteka pagal 1997-03-05 sutartį iš fizinio asmens nupirko negyvenamasias patalpas - butą ir ūkinį pastatą, adresu: Mažeikių r. sav., Šerkšnėnų sen., Plinkšių k., Konstantino Pliaterio g. 26 (buto Nr. 26-7A). Buhalterinės apskaitos registruose abu pastatai apskaitomi kaip vienas turto vienetas - Plinkšių bibliotekos patalpos, kuriam suteiktas vienas inventorinis Nr. 101002, o tai neatitinka 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 11 punkto reikalavimo, kuriame numatyta, kad viešojo sektoriaus subjektas ilgalaikio materialiojo turto apskaitą turi tvarkyti pagal turto vienetus, tuo labiau, kad Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė¹⁸ nurodyti abu nupirkti nekilnojamieji daiktai, kuriems suteikti atskiri unikalūs numeriai: negyvenamosioms patalpoms - kultūros patalpos Nr. 4400-3153-6179:3118, pastatui - ūkinis pastatas - 6197-0020-3084.

6. Vadovaudamasi Mažeikių rajono mero potvarkiu¹⁹, Viešoji biblioteka nekilnojamąjį turtą - administracinį pastatą (unikalus Nr. 6197-5003-0015), adresu: Mažeikiai, Laisvės g. 31, valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise. Administracinio pastato ilgalaikio turto apskaitos kortelėje Nr. 1 nurodyta turto gavimo ir įvedimo į eksploataciją data 1975-04-30, įsigijimo savikaina – 696 655,56 Eur (93794,60+602860,96), metinė nusidėvėjimo norma - 70 metų, vieno mėnesio nusidėvėjimo suma - 717,69 Eur, inventorinis Nr. 1201001. Ilgalaikio turto apskaitos kortelėje Nr. 1 nurodyta, kad šis turtas yra nusidėvėjęs, taip pat nenurodyti duomenys apie 2018 metais ir laikotarpiu nuo 1975-04-30 iki 2017-12-31 apskaičiuotas nusidėvėjimo sąnaudas. Kadangi įstaiga nepateikė apskaitos dokumentų apie šio turto apskaičiuotą nusidėvėjimą iki renovacijos, negalime įvertinti, kodėl turtas buvo nudėvėtas per trumpesnę negu 70 metų laikotarpį.

Vadovaujantis Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu²⁰, Bibliotekos direktorius nuo 2018 m. gegužės 1 d. nurodė²¹ padidinti šio pastato balansinę vertę 602 860,96 Eur suma bei prailginti tarnavimo laiką 70 metų iki 2088 m. balandžio 30 d.

Bibliotekos 2018 m. ilgalaikio turto apyvartos suvestinėje po renovacijos šio pastato įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas bei likutinė vertė į apskaitą įtraukti pagal 3 finansavimo šaltinius, t. y. Europos Sąjungos fondų (ES), Valstybės biudžeto lėšų (VB) ir Savivaldybės biudžeto lėšų (SB). Pastato vieno mėnesio nusidėvėjimo sąnaudos 717,69 Eur t. b. skaičiuojamos proporcingai turto vertei pagal finansavimo šaltinius: ES - 605,01 Eur (84,3 %), VB - 53,11 Eur (7,4 %), SB - 59,57 Eur (8,3 %). Patikrinus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraščius, ilgalaikio turto apyvartos suvestinį žiniaraštį ir apskaitos registrus Nr. 16,

¹⁷ Mažeikių rajono valdybos 1997-02-17 sprendimas Nr. 99 „Dėl patalpų pirkimo“

¹⁸ Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko 2019-05-14 išrašas

¹⁹ Mažeikių rajono mero 1996-04-01 potvarkis Nr. 138 „Dėl pastatų teisinės registracijos“

²⁰ Mažeikių rajono savivaldybės direktoriaus 2018-04-30 įsakymas Nr. A1-945 „Dėl turto vienetų nustatymo ir naujų įrašų įrašymo į Savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos registrus“

²¹ Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2018-05-07 įsakymas Nr. T1-48 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato balansinės vertės padidinimo ir tarnavimo laiko prailginimo“

nustatyta, kad, skaičiuojant šio turto nusidėvėjimo sąnaudas, jos neproporcingai paskirstytos turto vertės dydžiui pagal apskaitoje nurodytus finansavimo sumų šaltinius.

7. Ilgalaikis materialusis turtas – skulptūra „Laisvam žodžiui“ apskaitos registruose ir Finansinės būklės ataskaitoje priskirtas kilnojamųjų kultūros vertybių grupei. 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 5 punkte nurodyta, kad „kilnojamoji kultūros vertybė - vertybė, įrašyta į Kultūros vertybių registrą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka“. Kadangi ši skulptūra nėra įrašyta į Kultūros vertybių registrą, todėl pagal nustatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, apskaitoje t. b. priskirta kito ilgalaikio materialiojo turto grupei.

4. Rekomendacijos

Atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytus dalykus ir įvertinus, kad audito metu raštu (žr. ataskaitos 3 priedą) buvo pateiktos 3 rekomendacijos, iš kurių 2 įgyvendintos iki ataskaitos surašymo, o 1 dėl buhalterinės apskaitos programos LABBIS įsisavinimo liko pilnai neįgyvendinta, Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriui rekomenduojame:

1. Užtikrinti, kad visos apskaitos sritys būtų tvarkomos naudojant buhalterinės apskaitos informacinę sistemą LABBIS (ataskaitos 3.1 dalis).

2. Negyvenamasias patalpas - butą ir ūkinį pastatą, esančias adresu Konstantino Pliaterio g. 26, Plinkšių k., apskaityti pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimus, t. y. pagal atskirus turto vienetus (ataskaitos 3.3 dalis).

3. Visam ilgalaikiam turtui nustatyti likvidacines vertes, patikslinti inventorinius numerius, o ilgalaikio turto apskaitos korteles užpildyti vadovaujantis Bibliotekos direktoriaus įsakymu patvirtinto Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo nuostatomis (ataskaitos 3.3 dalis).

4. Siekiant užtikrinti teisingą duomenų pateikimą finansinėse ataskaitose, atlikti nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų perskaičiavimą pagal galiojančius teisės aktus (ataskaitos 3.3 dalis).

5. Ilgalaikį materialųjį turtą - skulptūrą „Laisvam žodžiui“ iš kilnojamųjų kultūros vertybių turto grupės iškelti į kito ilgalaikio materialiojo turto grupę (ataskaitos 3.3 dalis).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. ataskaitos 2 priedą)

Savivaldybės kontrolierė

Alma Karvelienė

Vyriausioji specialistė

Dalia Pūnienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos
„Dėl Mažeikių rajono savivaldybės viešojoje
bibliotekoje atlikto finansinio ir teisėtumo
audito rezultatų“
1 priedas

Teisės aktai

Teisės aktai, kuriais vadovavomės atlikdami audito procedūras, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimus:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
- Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
- Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas.
- Lietuvos Respublikos Darbo kodeksas.
- Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas.
- Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
- Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas.
- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-05 nutarimas Nr. 432 „Dėl viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos Darbo kodekso įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-123 „Dėl minimalių finansų kontrolės reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
- Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2017-06-30 sprendimas Nr. T1-214 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
- Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2014-12-19 sprendimas Nr. T1-356 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“
- Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2017-07-10 įsakymas Nr. T1-146 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Audito ataskaitos
 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės viešojame bibliotekoje atlikto finansinio ir teisėtumo audito rezultatų“
 2 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas
1.	Užtikrinti, kad visos apskaitos sritys būtų tvarkomos naudojant buhalterinės apskaitos informacinę sistemą LABBIS	Viešoji biblioteka	Įpareigosime asmenis, tvarkančius buhalterinę apskaitą, naudoti programą LABBIS	2019-12-31
2.	Negyvenamasias patalpas - butą ir ūkinį pastatą, esančias adresu Konstantino Pliaterio g. 26, Plinkšių k., apskaityti pagal 12-ojo VSAFAS "Ilgalaikis materialusis turtas" reikalavimus, t. y. pagal atskirus turto vienetų	Viešoji biblioteka	Nurodytą turą apskaitysime pagal atskirus turto vienetų	2019-12-31
3.	Visam ilgalaikei turtui nustatyti likvidacines vertes, patikslinti inventorinius numerius, o ilgalaikio turto apskaitos korteles užpildyti vadovaujantis Bibliotekos direktoriaus įsakymu patvirtinto Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo nuostatomis	Viešoji biblioteka	Peržiūrėsime visą ilgalaikį turą, nustatysime likvidacines vertes, kortelėse nurodysime visus reikalaujamus duomenis	2019-12-31
4.	Siekiant užtikrinti teisingą duomenų pateikimą finansinėse ataskaitose, atlikti nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų perskaičiavimą pagal galiojančius teisės aktus	Viešoji biblioteka	Peržiūrėsime ir, esant reikalui, atliksime ilgalaikio turto amortizacijos ir nusidėvėjimo perskaičiavimus	2019-12-31
5.	Ilgalaikį materialųjį turą - skulptūrą „Laisvam žodžiui“ iš kilnojamųjų kultūros vertybių turto grupės iškelti į kito ilgalaikio materialiojo turto grupę	Viešoji biblioteka	Nurodytą turą pergrupuosime	2019-12-31
Atstovas ryšiams, atsakingas už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Vyr. buhalterė Ona Guzulaitienė tel. 8 443 25496				

Audito ataskaitos
„Dėl Mažeikių rajono savivaldybės viešojoje
bibliotekoje atlikto finansinio ir teisėtumo
audito rezultatų“
3 priedas

Raštai pateikti Mažeikių rajono savivaldybės viešajai bibliotekai

Eil. Nr.	Antraštė	Registracijos data	Dokumento Nr.
1.	Dėl finansinio ir teisėtumo audito	2018-10-15	KT8-98
2.	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2019-01-15	KT8-5
3.	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2019-05-07	KT8-38